

పదుపుక్కింద హైకువ్యక్తి

మొన్న మా పిన్నిగారి లలిత ఒంటరిగా బస్సులో వచ్చింది పుట్టింటికి ధూళి ధూసరిలతాంగిలా, బస్సు జర్నీకదా పాపంమొహం కళ్ళూ వాచాయి అనుకున్నాం. అదేంకాదు. దానికి ఆరోనెలో ఏడోనెలోట—అక్క వుంటెన్నీ తెలీదు. దానికథ విన్నాక నాకు ఏడుపొచ్చింది. దాని మొగుడు బియస్సీ ఎల్లెబ్బీట, ఏనుగుగున్నలా వుంటాడు. ఏడువేలు కట్నం పోశారు, మనిషి ఏనుగుగున్నలా వున్నా మొహం ముంగిమొహంట. క్యాంపులమీద తిరిగే వుద్యోగం—నెల్లో యిరవై య్యారోజులు కమాను. మా లలిత మా లలితని చెప్పుకోవటం కాదుగాని కాపురాని కెళ్ళినప్పుడు అది లవ్విగా, నై సుగా, షోగ్గా, చలాకీగా, రంగుల రాణీలా వుండేది. చెప్పాను కదా దాని మొగుడు డిబ్బకొక్కులా ముంగిలా, ఏనుగులా వుంటాడని వాడి కడి నవల్సా పత్రికలు చదివితే చెడిపోతుందని భయంట. సీతారామాంజనేయ యుద్ధం, మోహినీరుక్మాంగద అనుపాము పాటకథ, లక్ష్మణస్వామి మూర్చ లాటి కథలు చదువుకోమంటాడట. మా లలిత కష్టపడి సంగీతం చెప్పు కుంది. పియ్యుసీ సెకండ్ క్లాసులో ప్యాసయింది. అది రేడియోలో ఆడ వాళ్ళ ప్రోగ్రాముల్లో వరకట్న దురాచారం గురించి “కన్నెపిల్లలు కనే కలలు” అనే పూహనాటిక రచించి ప్రసారం చేయించింది. దానికి రింగ్ తెన్నీస్, బ్యాడ్మింటన్ కూడావచ్చు. అటువంటి బొంగరంలాటి పిల్ల

కళ్లువాచిపోయేలా ఏడుస్తూ బస్సులో వచ్చిందంటే కడుపు తరుక్కుపోదూ?

రెండ్రోజులు దాని నూనాన్న ఏడవనిచ్చి “ఏమిచేపిల్లా? ఏమిటి కథ” అని అడిగాను. అది మరికాస్త ఏడిచి “పరుపు క్రింద పైజిమ్మా” అంది. పరుపుక్రింద పైజిమ్మా ఏమిచే నీమొగం యీడ్చవచన కవిత్వంలా బోధపడకుండా వుంది. “తిన్నగా చెప్పి ఏడు. లేక ఏడ్చయినా చెప్పు అన్నా,” అది కళ్ళు తుడుచుకుని ఒక దిండును ఒక్కొక్కవేసుకుని ఆపకోపాలు పడుతూ చెప్పింది.

వాళ్ళాయన కేంజనించొచ్చి పొట్టపగిలేలా భోంచేసి, తమల పాకులు నముల్తా గేడ్డుడలాగ పందిరిమంచంమీద పవళించిలేచి ఎందుకో (నల్లకుట్టింది కామోసు) పరుపు ఎత్తగానే దానికిందో “పైజిమ్మా” చారల చారలది కనిపించిందంట. దాంతో ఆగ్రహోదగ్రుడై గుడ్లెరజేస్తు “ఈ పైజిమ్మా ఎవరిదే” అని అడిగాడ్డ. మా మొద్దు ‘మీదే’ అని రెండు తగల్పిచ్చాక “నాకు తెలియదు మొర్రో - సూర్యచంద్రులాన, అష్టదిక్పాలకులాన, మా అమ్మమీ దొట్టు, మా నాన్న మీదొట్టు” అని వాపోయిందంట, ఆ మహిషాసురుడు అంతటితో ఆగక రెండు మూడ్రోజులు యిల్లంత నరకం చేసి ‘పో కులటా పో పుట్టింటికని’ మా లలితను పని మనిషిని సాయం యిచ్చి రిక్షాలో ఎక్కించి బస్సుస్టాండుకు పంపేడ్డ, అది దాని ట్రంకుపెట్టె

మోసుకుంటూ వీడుస్తూ పుట్టింటి కొచ్చింది. ఆ పరుపు క్రింద పైజమ్మా గురించి దాని కసలేమి తెలియదట.

ఎవరైనా వకీల్ని సంప్రదిద్దామా అన్నాన్నేను. వకీలెండుకందది. కిలేరిగి వాత పెట్టిద్దామని అన్నాను. విడాకులు పుచ్చుకోవద్దామరి అని అడిగాను. విడాకులెండుకే—ఈ పురుడయాక అన్నీ చూసుకోవచ్చును అందది. వకీల్ని మానేసి మా లలితను డాక్టరు దగ్గరికి తీసుకెళ్లాము. లేడీ డాక్టరు సంతోషంగా వుంశాలమ్మా. తిన్నంత తిని తిరుగు అని అక్కడా యిక్కడా పరీక్షచేసి నవ్వుతూ పదిరూపాయ తీసుకుని క్రాయర్లో పడేసుకుంది. వకీలై తేనేమిటి, డాక్టరై తేనేమిటి అనుకుని “పరుపుక్రింద పైజమ్మా” గురించి మీకు తెలుసా అనడిగాను. డాక్టరు తెల్లబోయి నన్ను పరీక్ష చేస్తాను డార్క్ రూంలోకి రమ్మంది. నేను డార్క్ రూంలోకి రాను మీ పరుపు క్రింద పైజమ్మా వుందా చెప్పమని అడిగాను. లేడీ డాక్టరయినా పెళ్ళి కాని లేడీయే కనుక కొంచెం సిగ్గుపడి కొంచెం ఎర్రబడి యింకా అంతవరకూ రాలేదన్నట్లు నవ్వి ఒక చీచీ వ్రాసుచుచ్చి యీ బిళ్లలు మూడుపూట్ల పుచ్చుకుని పాయిత్రాగి పడుకోమని చెప్పింది నాకు. నాకు తల తిరుగుతోన్నట్లుంటే మళ్ళీ సోమవారం మార్పింగు తొమ్మిది ముప్పయిమూడు నిముషాలకువస్తే ఇంజక్షనిస్తానంది, వద్దండీ అని మా లలితను తీసుకుని వచ్చేశాను. పెళ్ళికాని లేడీ డాక్టర్లంతే ననుకుని పరుపుక్రింద పైజామ్మా గురించి అడగటం పరమడేంజరని గుర్తుపెట్టుకున్నాను.

లలిత దిగులుగా వుంటే కోప్పడ్డాను, మొగుడ్ని మర్చిపోమన్నాను, కొందరు ఆశించినట్లు మళ్ళీ త్వరలో మాతృస్వామికంవస్తే నీ మొగుడ్ని చెట్టుకికట్టి కండచీమలతో కరిపిద్దామన్నాను. పోనీ నీ దిగులు మర్చిపోయెందుకు ‘చీచీ పురుషులు’ అని వీదైన కథ వ్రాయకూడదా అన్నాను.

లలిత మాట్లాడం మానేసింది. దిగులుగా పిచ్చిచూపులు చూస్తూ కూర్చునేది. టివీటాప్ గా వుండే పిల్ల కాస్తా జావకారిపోయి శరణం భవ కరుణామయి కురుసీనదయాళో అనే స్థితికి వచ్చింది. సినిమా కెల్లామా అన్నాను తలతిప్పేసింది. మనం ఏంచెప్పినా ‘నో’ అనే స్థితికి వచ్చింది.

ఈ “పరుపుక్రింద పైజమ్మా సంగతి మీ యింట్లో తెలుసా” అని అడిగాను. లేదంది నీనిలావచ్చిసందుకు అనుమానపడలేదా అన్నాను. అనుమానపడ్డారన్నట్లు తలవూపింది. మరి నీవేమీ చెప్పలేదా అన్నాను. చెప్పలేదంది. ఎందుకు చెప్పలేదు అన్నాను. దిండు క్రింద పైజమ్మా అని చెప్పే అందరూ నవ్వుతారు. నన్నో పిచ్చిదానిక్రింద జమకడ్తారని చెప్పింది. లలితా నీలాటి పీరికివాళ్లు బాగుపడరని విసుక్కున్నాను.

పోనీలే అని అది బెల్లపుజీళ్ళు తెప్పించుకుని తినడం మొదలెట్టింది. తిండిలో పడిపోతే ఆహాళ్ళు అన్నీ మర్చిపోతారని దానికి రోజురోజు చేగోడీలు, పులిపొంగరాలు, పకోడీలువేసి వేపసాగాను. అన్నీ తినికూడా అది దిగులుగా వుండేది. నాకేమి బోధపడలేదు. దీని బ్రతుకు ఏమవుతుందో ఆ మొగుడ్ని నాలుగుతన్ని వాళ్ళ దగ్గర ఏడువేలు బుచ్చుకుని దాని పేరన బ్యాంకులో వేస్తే మంచిదని నాకు తోచింది. నా ఆలోచన మా వారితో చెప్పాను. చెప్పేముందు పరుపు క్రింద పైజమ్మా సంగతి కూడా చెప్పక తప్పలేదు. మావారు పకపకా నవ్వారు. ఒక భారతీయ స్త్రీకి జరిగిన అవమానానికి నవ్వుతారా అన్నాను కళ్లెర్రచేసి.

“లలిత నిలా పిలు—లలిత నిలా పిలు” అన్నారు. “దాన్నేవన్నా అంటే నేనూరుకోను” అన్నాను యింకా బుర్రటకాయస్తూ, “డామిట్ నోర్మ్యుమ్ ఆ హాల్ ని యిలాపిలు” అన్నారు. మావారు చిన్నప్పుడు అంటే అది పరికిణీలు కట్టుకునేటప్పుడు దానికి కాంపోజిట్ లెక్కలు చెప్పవారు లెండి. అది లెక్కలు తప్పుచేసి నప్పుడల్లా “ఫూల్-ఇడియట్-రాస్కల్-యూజులెస్ ఫెలో” అనిదాన్ని తిట్టేవారు. అందుకని ఆప్పుడు తిడితే బావుంటుంది కాని, కడుపుతో వున్న పిల్లను పట్టుకుని ఫూల్ గీల్ అంటే వాళ్ళ వాళ్ళు పళ్లరాలిగోతారు అన్నాను నేను లలితపక్షం వహించి.

లలిత వచ్చి తలుపు త్రోసుకుని నిలబడింది. “ఒప్పే లలితా - మి యింట్లో చాకలిపద్దు ఎవరు వేస్తారు నువ్వా మి ఇడియట్టా” అన్నారు నవ్వుతూ. అది నవ్వింది. “ఏవే తల్లీ నిన్ను నేనెంత బుజ్జగించి బ్రతిమా

లినా ఒక్కమాట కూడా తిన్నగా మాట్లాడే దానికి కావు. ఈ పురుషజాతి సింహము పరికరించగానే నవ్వుతున్నావా— అన్నాను.” అది మళ్ళీ నవ్వింది వాళ్ళాయన్ను ఇడియట్ అన్నందుకు అది అభారతీయంగా సంతోషిస్తున్నది. జనసంఘం వాళ్లెవరై నా దీనినవ్వు గమనిస్తే దీన్ని మళ్ళీ భారతీయం చేయాలని పట్టుపడతారు.

“నీ మొగుడికి ఉత్తరం రాస్తావా?” అన్నారు నవ్వుతూ. అది రాయనని మొండికేసింది.

“పోనీ నే వ్రాస్తాను నువ్వు సంతకం పెట్టు” అని కాగితం, కలం తెమ్మన్నారు. చెప్పొద్దు—మధురవాణి చేసినట్లు యింత సిరాతెచ్చి! మిద పోద్దామనిపించింది నాకు. దాని మొగుడికి యాయన ఉత్తరం వ్రాయడమేమిటి నాకసహ్యం వేసింది. ఏదో రాసి దాని చేతిలో పెట్టారు. యిది చదువుకుని సంతకంపెట్టి “పోస్తు చెయ్యి” అని నాకేసి ఆదోలా చూశారు. నాకు వళ్లు మండిపోతోంది. నేను హాండిల్ చేస్తున్న కేసు ఆయన కెళ్లిపోతోంది.

అది ఇంటికెళ్ళగానే దాని మొగుడు బస్సులో వచ్చాడట; త్రుళ్ళుతూ పేలుతూ అత్తారింట్లో అంతా తనపెళ్ళాలే అన్నంత హుషారులో వున్నాడట. ఆ తెల్లవారిరూమున బస్సులో లలిత ఏడ్వొచ్చి కడుపుతో పుట్టింటి కొచ్చిన లలిత, ఏనుగుగున్నలాటి మొగుడ్ని చూసుకుని వాడితో వుచాయించేసిందట. ఈ వార్తవిన్న నాకు నడుం విరిగినట్లయింది. “ఏం అలా వున్నావు పిల్లా” అన్నారు వెక్కిరిస్తూ, నేను మాట్లాడలేదు.

నాకు పరుపు క్రింద పైజిమ్మా మిష్టరీ బోధపడలేదు. మొదట మొగుడు అనుమానించాడు. తరువాత వాళ్ళిద్దరూ ఏలా కలిసిపోయారు? ఇంత జరిగాక విడాకులన్నా తీసుకోకుండా సిగ్గులేకుండా ఏ మొగం పెట్టుకుని లలిత మొగుడితో కాపురానికెళ్ళింది? నా బుర్రకెవీ పాలుపోలేదు. లలిత నన్నేదో అవమానం చేసినట్లు కూడా ఫీలయ్యాను. వుండి వుండి యీ మగాళ్ళమీద అసగా పురుష ప్రపంచం యొక్క దౌర్జన్యముతమైన

వైఖరిపై నాకు కోపం హెచ్చవసాగింది. నేను మా ఇంట్లో లలితమీద కోపం మావారిమీద చూపించటం ప్రారంభించాను.

“నీకు స్కూల్ లాజనయిట్లుండే” అన్నారుమావారు. “నాకు ఒక్క స్కూల్ లాజయితే మీకు వందస్కూలు లాజవుతాయి. టేకేర్” అన్నాను.

“అదెవత్తో వాని మొగుడి దగ్గరకెళ్తే సంతోషించక నామీదపడి ఏడుస్తా వెంచుకే— అది ఆలో లక్ష్మణా అంటూ యిక్కడ పడి వుంటే నీ కళ్ళు చల్లగా వుంటాయా” అన్నారు. “ఔరారా ఎంత మాటన్నారు? భారతీయ స్త్రీజాతికి లలిత అవమానం చేసింది” అన్నాన్నేను. “నోరు మూసుకో” అన్నారు. మేం మాట్లాడుకోటం మానేశాము. అంటే నేనే - ఆయన పరికరిస్తూనే వున్నాడు. ఒకరోజు లలిత వుత్తరం రాసిందే అంటూ వచ్చారు. “ఆ కృతఘ్నురాలు మీకు ఉత్తరం కూడా రాసిందా” అన్నాను నేను కసిదీరా.

అదేమిటే నేనేదో లలితను లేవదీసుకు పోయినట్లు మాట్లాడు తున్నావ్? నీ ఏడుపేదో బోధపడకుండా వుంది అన్నారు. ఆ ఉత్తరం నాకే రాసింది. కొంచెం తగ్గాను, అందులో పరుపుక్రింద పైజమ్మా గురించి వ్రాసింది. “శ్రావణ శుక్రవారంనాడు మొగుడు నిద్రపోతుండగా తలుపు ఓరవాకిలిగా వేసి మా లలిత పేరంటానికి వెళ్ళిందట, అప్పుడే వచ్చాడారజక చచ్చినాడు. ఆయన పైజమ్మాకి బదులు మరో గున్నవీనుగు పైజామ్మాను తెస్తే అది పరుపుక్రింద పెట్టించి-నాపైజమ్మా తెచ్చి అమ్మగారికిచ్చి ఈ పైజమ్మా పట్టుకెళ్ళు అన్నాడట. ఆ దున్నపోతే. ఈ విషయం పెళ్లానికి చెప్పలేదు. తనూ మర్చిపోయివచ్చి పరుపుక్రింద పైజమ్మా చూసి పెళ్లాన్ని అనుమానించి నానారభస చేశాడు. ఇలాటి మొగుడితో మాలలిత ఏం సుఖ పడుతుంది?” అన్నాన్నేను.

మావారు అదోలా సవ్వీ “లలిత చాలా సుఖపడుతుంది. నీకు తెలీదు, మీ రచయిత్రులిక్కడే డాల్ లో స్టేప్ వేస్తూవుంటారు” అన్నారు.

“ప్లాట్ స్పార్ ప్లాట్” అన్నాన్నేను వెక్కిరింతగా.

“లలిత యిప్పుడు పరిగెత్తుకెళ్ళింది మొగుడిమీది మైకంతో కాదు. చిక్క-క చిక్క-క మిడతంబొట్లు చేతిలో చిక్కాడు - ఇక వాడు ఆ గున్న వీనుగు మీ లలిత చేతిలో ఆజన్మ ఫై దీయే-చూస్తూ వుండు-వాడ్ని ఓ ఆట అడిస్తుంది. ఈమాత్రం తెలుసుకోలేకపోయావ్” అన్నారు.

“అవును. మీరు చెప్పింది నిజవే. మొన్న లలిత టాక్సీలో వచ్చి సపుడు దాని మెక్లో నాలుగుపేటల చంద్రహారం వుంది. నెక్లెస్ మార్చింది. రవ్వల ముక్కుపుడక కొంది. దాని మొగుడు దాన్నిప్పుడు క్రిందకు దింపడు. టాక్సీలోనేపోతూ ఆ వూర్నించీవూరికి భుజాలమీద కూర్చోపెట్టు కుని ఎగురుకుంటూ వస్తాడు. చుమ్మల్ని సినిమాకు కూడా తీసుకెళ్ళింది. దాని మొగుడిప్పుడు దాని చెప్పకొంది తేలు.”